

An architectural rendering of a modern building with a prominent red canopy over a glass-enclosed staircase. The building has a light-colored facade and large windows. The text 'vrije Universiteit' is visible on the building's facade. The scene is set against a blue sky with white clouds. A car is parked on a road to the left of the building, and a group of people is walking on the ramp.

**Nederland handelsland:
welvaartsgroei vanuit het perspectief
van de transactiekosten**

Frank den Butter (VU/ ex-WRR)

**Associé bijeenkomst Management Centrum, Pulchri
Studio, Den Haag, 21 juni 2005**

Meer welvaart

- Arbeidsdeling en specialisatie
- Transacties (overdracht van eigendomsrechten)
- Beperkende factor: coördinatie: transactiekosten

Meer productiviteit?:

- Minder transactiekosten: innovatie in regie- en handelsfunctie
- Meer handel en bestaande handel wordt goedkoper
- Handel (specialisatie) faciliteert het gebruik van nieuwe technologieën: wisselwerking productiesector en transactiesector

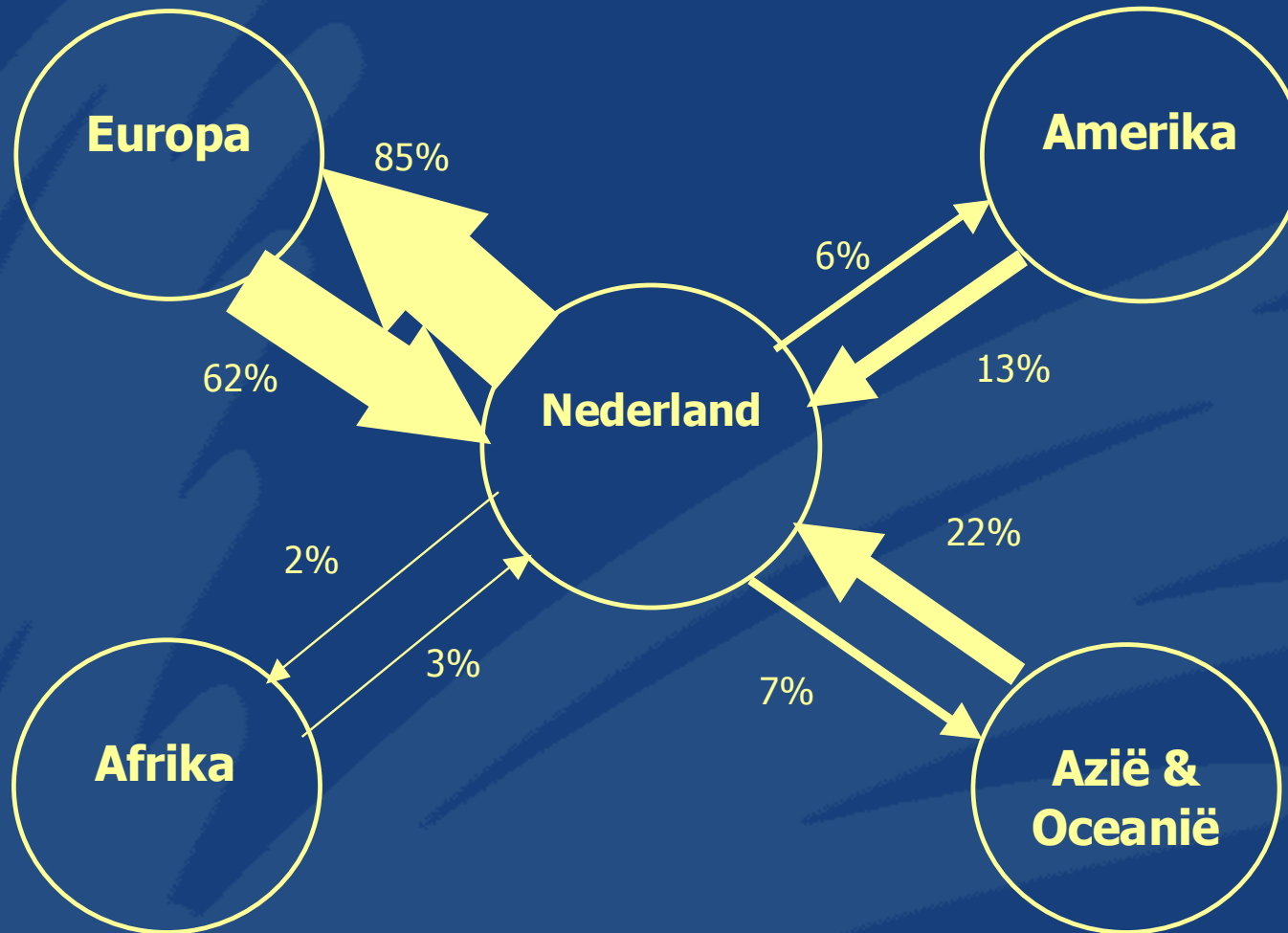

Stelling Nederland handelsland

- *Nederland is al 4 eeuwen een handelsland; daar ligt onze kracht; laten we in een mondialiserende en informatiserende wereld die kracht benutten: wees innovatief in de handel en richt de kennis daar op!*

Handelsstromen in 2001

Wat zijn transactiekosten?

- Transportkosten (incl. logistiek)
- Belastingtarieven, invoerheffingen
- Administratie; “red tape”
- Contractkosten, juridische infrastructuur
- Opbouw netwerken en reputatie van vertrouwen (deel “goodwill”)
- Informatiekosten (w.o. marketing)

Transactiefunctie: Wie?

Makelaars, inkopers, verkopers,
accountants, administrateurs, juristen,
transporteurs, financiële adviseurs, ICT-
deskundigen, organisatiedeskundigen,
personeelsfunctionarissen, managers,
ondernemers.

Voorbeeld

- Binnen bedrijven (Multinationals, hiërarchie) en tussen bedrijven (MKB, markt);
- Opsplitsen productieketen en outsourcen, fragmentatie van productie
- Eerst: 100 eenheden product zelf maken; productiviteit 100
- Dan: 400 eenheden product via uitbesteding laten maken; productiekosten 200 (50% van het zelf doen); transactiekosten 100; winst t.o.v. eerste situatie: 100; dus productiviteit 200, een toename van 100%; wordt toegeschreven aan industrie

Welke innovatieve kennis?

- Organisatie van productie: investeren in vertrouwen met afnemers, leveranciers en onderaannemers
- Financiële innovaties, standaardisatie
- Waarborgen behoud van regiefunctie
- Waardecreatie: design en marketing

Handelskapitaal

- Via innovaties en kennisverwerving opbouw van handelskapitaal dat transactiekosten doet verminderen
- Handelskapitaal heeft deels karakter van publiek goed (positieve externe effecten): bemoeienis van overheid
- Oprichting AmTU, een topinstituut voor kennis van handel en transacties

Doelstelling AmTU

- Onderwijsprogramma
- Onderzoekprogramma
- Netwerkfunctie: uitstraling Nederlandse (Amsterdamse) handelsgeest
- Bron van kennis via databank
- Bundeling van bestaande kennis; bedrijfsleven onderling en academische wereld <-> bedrijfsleven

